

POSTANOWIENIE

Dnia 6 kwietnia 2005 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tadeusz Domińczyk (przewodniczący)

SSN Bronisław Czech (sprawozdawca)

SSN Stanisław Dąbrowski

w sprawie ze skargi T. K. o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa J. G. i małoletniego M. G. działającego przez matkę J. G.

przeciwko T. K.

o ustalenie ojcostwa i roszczenia z ojcostwem związane, po rozpoznaniu w Izbie Cywilnej na posiedzeniu niejawnym w dniu 6 kwietnia 2005 r., kasacji T. K. od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 5 marca 2004 r., sygn. akt XI CzR (...),

oddala kasację.

Uzasadnienie

Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 13 maja 2002 r. ustalił, że pozwany jest ojcem małoletniego M. G. urodz. 22 czerwca 1999 r. oraz orzekł o roszczeniach związanych z tym ustaleniem. Wyrok ten wydany został po przeprowadzeniu m.in. dowodu z dwukrotnych badań DNA (w C.(...) oraz w Katedrze i Zakładzie Medycyny Sądowej AM w L.), które ustaliły, że prawdopodobieństwo ojcostwa pozwanego w stosunku do wymienionego dziecka jest wyższe od 99.99 % i tym samym graniczy z pewnością.

Apelację pozwanego od tego wyroku oddalił Sąd Okręgowy w K. wyrokiem z dnia 22 października 2002 r.

Pozwany wniósł 9 grudnia 2002 r. kasację od wyroku Sądu Okręgowego, a w piśmie procesowym z 23 stycznia 2003 r. uzupełnił ją przedstawiając wynik badań

DNA z dnia 8 stycznia 2003 r., wykonanych przez Instytut Badań DNA w W. na zlecenie swojej matki Ł. K., która dostarczyła próbkę z materiałem genetycznym pochodzącym od ojca i oraz od dziecka (próbki ze śladami śliny). Badania te wykluczają ojcostwo pozwanego wobec dziecka, jednak potwierdzenie tego wykluczenia wymaga przeprowadzenia badań odnoszących się do ojca, matki i dziecka, przy ich równoczesnym stawieniu się celem protokolarnego pobrania próbek oraz protokolarnego stwierdzenia tożsamości wymienionych osób.

Sąd Najwyższy postanowieniem z dnia 17 czerwca 2003 r. na posiedzeniu niejawnym odrzucił kasację pozwanego. Odpis tego postanowienia doręczony został pełnomocnikowi pozwanego w dniu 27 sierpnia 2003 r.

Pełnomocnik pozwanego w dniu 17 września 2003 r. wniósł skargę o wznowienie postępowania, powołując wymienioną opinię z Instytutu Badań DNA w W., jako podstawę z art. 403 § 2 k.p.c.

Sąd Rejonowy postanowieniem z dnia 31 grudnia 2003 r. odrzucił skargę przyjmując, że wniesiona została ona po upływie trzymiesięcznego terminu z art. 407 k.p.c., albowiem pozwany już w styczniu 2003 r. wiedział o opinii z Instytutu Badań DNA w W., a skargę o wznowienie wniósł dopiero 17 września 2003 r.

Sąd Okręgowy w K., postanowieniem zaskarżonym kasacją, oddalił zażalenie pozwanego, dzieląc argumentację Sądu Rejonowego.

Pozwany w kasacji od postanowienia Sądu Okręgowego zarzucił naruszenie art. 407 k.p.c. i wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

W sprawie mają zastosowanie przepisy dotyczące kasacji w brzmieniu i w numeracji obowiązującej przed dniem 6 lutego 2005 r. (art. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2004 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, Dz. U. z 2005 r. Nr 13, poz. 98).

Skarżący trafnie zarzucił naruszenie art. 407 k.p.c. przez jego błędną wykładnię. Jest bowiem powszechnie przyjęte, że termin do wniesienia skargi o wznowienie postępowania w żadnym wypadku nie może rozpocząć biegu przed uprawomocnieniem się orzeczenia, którego dotyczy skarga. W świetle przepisów o kasacji obowiązujących przed dniem 6 lutego 2005 r. kasacja przysługiwała od nieprawomocnych orzeczeń sądu drugiej instancji. Wymieniony wyrok, Sądu Okręgowego, uprawomocnił się zatem 17 czerwca 2003 r. (postanowienie Sądu Najwyższego o odrzuceniu kasacji). Pozwany o odrzuceniu jego kasacji dowiedział się 27 sierpnia 2003 r., zaś skargę wniósł 17

września 2003 r., a więc w ustawowym terminie z art. 407 k.p.c. Mimo zasadności podniesionego zarzutu kasacja nie może być uwzględniona.

Podstawą wznowienia z art. 403 § 2 k.p.c., na którą powołuje się skarżący, mogą być tylko okoliczności w poprzednim postępowaniu w ogóle nie ujawnione i wówczas nieujawnialne (postanowienie SN z dnia 17 stycznia 2001 r., IV CKN 1515/00, niepubl.). Określona w powołanym przepisie podstawa skargi o wznowienie postępowania nie zachodzi, jeżeli w poprzednim postępowaniu istniała obiektywna możliwość powołania się na okoliczności faktyczne lub środki dowodowe, a zaniechanie strony w tym przedmiocie było następstwem jej zaniedbań (postanowienie SN z dnia 12 lutego 2004 r., V CZ 158/03, niepubl.). Fakty „ujawnialne”, czyli te, które strona powinna znać, tj. miała możliwość dostępu do nich, nie są objęte hipotezą art. 403 § 2 k.p.c. (postanowienie SN z dnia 4 marca 2005 r., III CZ 134/04, niepubl.).

Skarżący niczym nie wykazał, a nawet nie twierdzi, że przed zakończeniem postępowania, na etapie w którym dopuszczalne było przedstawiać dowody, nie miał możliwości uzyskania opinii w przedmiocie badania DNA na podstawie próbki zawierającej ślinę dziecka.

Powyższe świadczy o tym, że pozwany nie powołał ustawowej podstawy wznowienia, wymienionej w art. 403 § 2 k.p.c., i z tej przyczyny zaskarżone postanowienie, mimo błędnego uzasadnienia odpowiada prawu. Kasacja podlega przeto oddaleniu (art. 393¹³ k.p.c.).